

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سیستم‌های انحراف، لامپ تصویر و عیب‌یابی کلی تلویزیون رنگی (جلد دوم)

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

شاخه کارداش

زمینه صنعت

گروه تحصیلی برق و رایانه

رشته مهارتی : سیستم‌های صوتی و تصویری

نام استاندارد مهارتی مينا : تعمیرکار تلویزیون رنگی

کد استاندارد متولی : ۸-۵۴/۲۳/۱/۳

عنوان و نام پدیدآور	: سیستم‌های انحراف، لامپ تصویر و عیب‌یابی کلی تلویزیون رنگی [کتاب‌های درسی] [۳۱۲۱۶۴] / شاخه کارداش، زمینه : صنعت، گروه تحصیلی : برق و رایانه، رشته مهارتی : سیستم‌های صوتی و تصویری / مؤلف :
مشخصات نشر	: تهران : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.
مشخصات ظاهری	: ۲ ج. : مصور(رنگی)
شابک	: ۹۶۴-۰۵-۱۲۷۲-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: ۱- تلویزیون رنگی، ۲- تلویزیون رنگی- گیرنده‌ها، ۳- تلویزیون رنگی- مدارها، ۴- تلویزیون رنگی- نگهداری و تعمیر.
شناسه افزوده	: الف- شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران. ب- سازمان بیوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. ج- دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲/۶۶۷۰/TK
رده‌بندی دیوبی	: ۶۲۱/۳۸۸۰۴
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۳۱۲۲۲۸۱

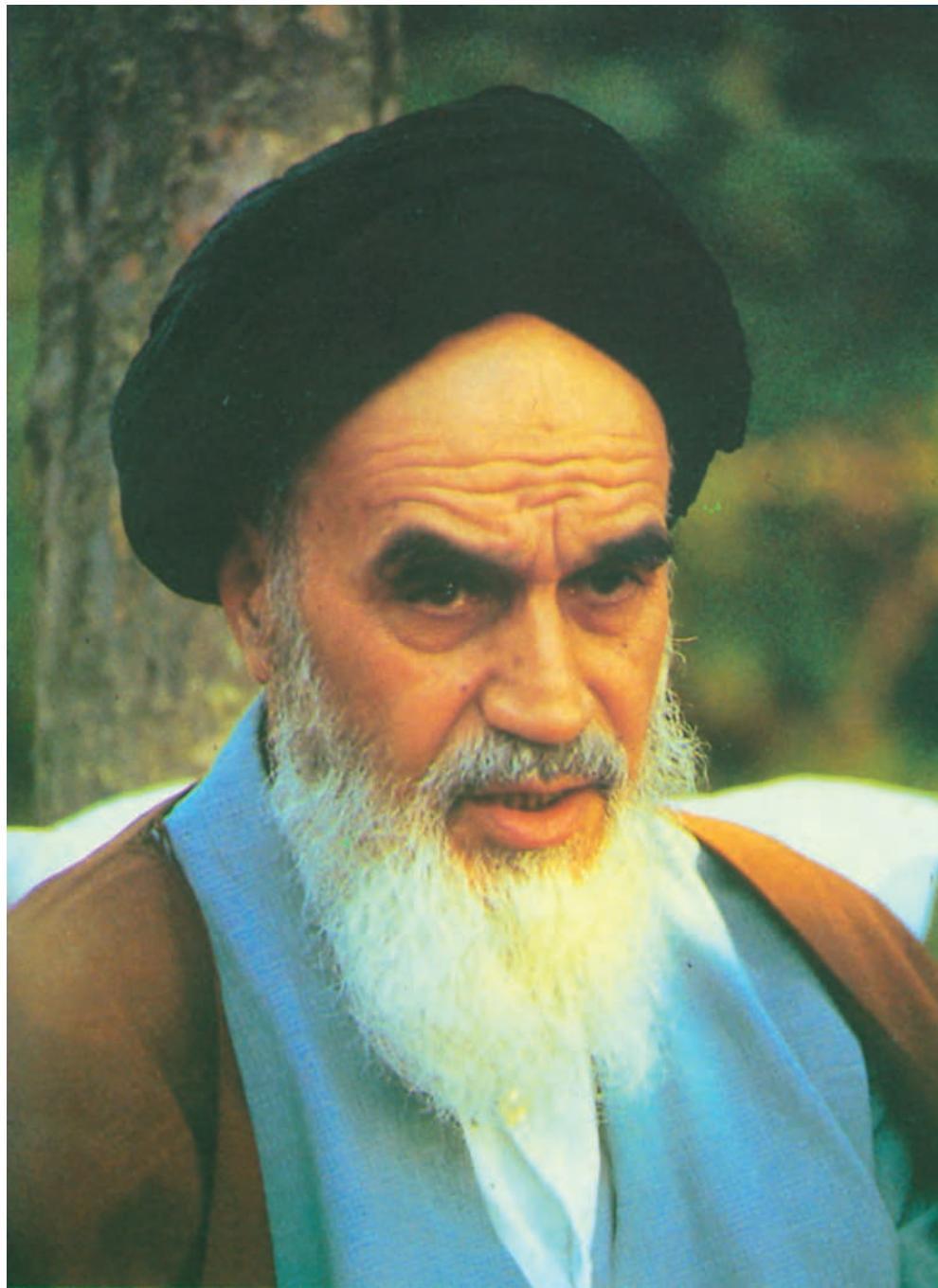
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

سیستم‌های انحراف، لامپ تصویر و عیب‌یابی کلی تلویزیون رنگی (جلد دوم) - ۳۱۲۱۶۴
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش
شهرام نصیری سواد کوهی (مؤلف) - سید محمود صموطی (ویراستار فنی) - ماهدخت عقیقی (ویراستار ادبی)
اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
خدیجه محمدی (صفحه‌آرا) - محمد حسن عماری (طرح جلد) - عباس رخوند (عکاس)
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۰۹۱۶۱-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰۹۶۱، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

نام کتاب: سیستم‌های انحراف، لامپ تصویر و عیب‌یابی کلی تلویزیون رنگی (جلد دوم)
پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: شهرام نصیری سواد کوهی (مؤلف)
مدیریت آماده‌سازی هنری: خدیجه محمدی (صفحه‌آرا)
شناسه افزوده آماده‌سازی: محمد حسن عماری (طرح جلد)
نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج- خیابان ۶۱ (داروپخش)
تلفن: ۰۹۱۶۱-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۹۶۰-۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

وب سایت: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد و از انکایی به اجانب بپرهیزید.
امام خمینی (قُدِسَ سُرُّهُ)

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کارداش، ارسال فرمایند.

info@tvoecd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoecd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

مقدمه‌ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پوダメانی

برنامه‌ریزی تأیف «پوダメان‌های مهارت» یا «کتاب‌های تخصصی شاخه‌ی کاردانش» بر مبنای استانداردهای کتاب «مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه‌ی کاردانش، مجموعه ششم» صورت گرفته است. براین اساس ابتدا توانایی‌های هم خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. در نهایت واحدهای کار هم خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پوダメان مهارتی (Module) را شکل می‌دهند.

دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم پویا بر برنامه‌ریزی و تأیف پوダメان‌های مهارت نظرارت دائمی دارد.

به منظور آشنایی هر چه بیشتر مریبان، هنرآموزان و هنرجویان شاخه‌ی کاردانش و سایر علاوه‌مندان و دست‌اندرکاران آموزش‌های مهارتی با روش تدوین، «پوダメان‌های مهارت»، توصیه می‌شود الگوهای ارائه شده در نمون برگ‌های شماره (۱)، (۲) و (۳) مورد بررسی قرار گیرد. در ارائه دسته‌بندی‌ها، زمان مورد نیاز برای آموزش آن‌ها نیز تعیین می‌گردد، با روش مذکور یک «پوダメان» به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه‌ی کاردانش» چاپ سپاری می‌شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پوダメان مهارت (M_1 و M_2 و ...) و هر پوダメان نیز به تعدادی واحد کار (U_1 و U_2 و ...) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی ویژه (P_1 و P_2 و ...) تقسیم می‌شوند. نمون برگ شماره (۱) برای دسته‌بندی توانایی‌ها به کار می‌رود. در این نمون برگ مشاهده می‌کنیم که در هر واحد کار چه نوع توانایی‌هایی وجود دارد. در نمون برگ شماره (۲) واحدهای کار مرتبط با پوダメان و در نمون برگ شماره (۳) اطلاعات کامل مربوط به هر پوダメان درج شده است. بدیهی است هنرآموزان و هنرجویان ارجمند شاخه کاردانش و کلیه عزیزانی که در امر توسعه آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند ما را در غنای کیفی پوダメان‌ها که برای توسعه آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تأییف کتاب‌های درسی

فنی و حرفه‌ای و کاردانش

مقدمه

کتاب حاضر که تحت عنوان سیستم‌های انحراف و لامپ تصویر در دو جلد تدوین شده چگونگی عملکرد مدارهای سیستم‌های انحراف افقی و عمودی تلویزیون رنگی جدید را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد.

جلد دوم کتاب به ساختمان و عملکرد لامپ تصویر تلویزیون رنگی اختصاص یافته است. در فصل‌های کتاب، دستورهای لازم جهت اندازه‌گیری ولتاژ‌ها و رسم سیگنال‌های نقاط مختلف تلویزیون آورده شده است. با این روش ابتدا با ولتاژ‌ها و سیگنال‌های مدارهای یک تلویزیون سالم آشنا می‌شوید سپس در فصل آخر در جلد دوم کتاب با عیب‌گذاری روی دستگاه تلویزیون، شیوه‌های عیب‌یابی، تعمیر و تنظیم کلی یک تلویزیون رنگی را مورد تمرین قرار می‌دهید.

از آنجایی که هر فعالیت علمی کامل و ایده‌آل نیست این کتاب نیز دارای نواقص و کاستی‌هایی است: راهنمایی‌ها و انتقادهای سازنده خوانندگان محترم می‌تواند موجب بهبود کیفیت کتاب در چاپ‌های بعدی شود. در خاتمه از آقای مهندس سید محمود صموطی کارشناس مسئول دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش که ضمن ویرایش فنی، راهنمایی‌های لازم را در بهبود کیفی کتاب نموده‌اند و نیز اعضای کمیسیون تخصصی رشته‌ی الکترونیک کاردانش دفتر برنامه‌ریزی و تألیف سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، آقای علی علی‌مددی، خانم مهندس مهین ظریفیان جولایی، خانم مهندس فرشته داوودی لعل‌آبادی و خانم سهیلا ذوالفقاری صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

مؤلف

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
مقدمه	
بخش دوم : لامپ تصویر و عیب‌یابی و تعمیر کلی تلویزیون رنگی ۱	
فصل اول : لامپ تصویر ۲	
پیش‌آزمون (۱) ۳	
۱- کلیاتی درباره‌ی ساختمان لامپ تصویر تلویزیون رنگی با ماسک مشبك ۵	
۲- گردن لامپ تصویر ۵	
۳- تفنگ الکترونی در لامپ تصویر رنگی ۶	
۴- صفحه نمایش لامپ تصویر ۸	
۵- شرایط ایجاد تصویر با بافت صحیح رنگ ۱۰	
۶- ماسک مشبك ۱۱	
۷- لامپ تصویرتری نیترون ۱۳	
۸- هدایت جریان اشعه ۱۷	
۹- نمونه‌ای از لامپ تصویر تلویزیون رنگی ۲۰	
۱۰- کارهای عملی ۲۳	
۱- جریان اشعه، EHV و کنترل جریان اشعه ۲۷	
۲- خصوصیات انحراف اشعه در تلویزیون رنگی ۲۸	
۳- سربوش‌های شیلد لامپ تصویر تلویزیون رنگی ۳۵	
۴- بین مغناطیس زدا ۳۶	
۵- آشنایی با انواع بایاسینگ لامپ تصویر ۳۷	
۶- برد سوکت لامپ تصویر در تلویزیون گروندیک مدل CUC ۴۰	
۷- بررسی مدار تقویت کننده رنگ برد سوکت لامپ تصویر ۴۶	
۸- کار عملی - سیگنال‌های برد لامپ تصویر ۴۹	
۹- خودآزمایی ۶۰	
۱۰- آزمون پایانی (۱) ۶۱	

۶۲	فصل دوم : عیب‌یابی، تعمیر و تنظیم کلی تلویزیون .....
۶۳	پیش‌آزمون (۲) .....
۶۴	۲-۱- اطلاعات کلی .....
۶۴	۲-۲- فلوچارت عیب‌یابی .....
۶۵	۲-۳- بررسی شاسی منبع تغذیه .....
۶۷	۲-۴- معایب مربوط به شاسی غیر اینوله .....
۷۱	۲-۵- ترسیم فلوچارت عیب‌یابی .....
۷۲	۲-۶- معیوب بودن قطعات در بخش ثانویه‌ی ترانسفورماتور تغذیه .....
۷۳	۲-۷- کار عملی .....
۷۹	۲-۸- معایب واحد کنترل .....
۹۵	۲-۹- کار عملی .....
۹۸	۲-۱۰- برخی معایب بخش عمودی .....
۱۰۳	۲-۱۱- کار عملی .....
۱۰۷	۲-۱۲- معایب مربوط به بخش افقی .....
۱۱۰	۲-۱۳- کار عملی .....
۱۱۶	۲-۱۴- معایب مربوط به سوکت لامپ تصویر .....
۱۲۱	۲-۱۵- کار عملی .....
۱۲۵	۲-۱۶- معایب مربوط به تقویت کننده‌ی خروجی صوت .....
۱۲۸	۲-۱۷- کار عملی .....
۱۳۰	۲-۱۸- کار عملی تکمیلی .....
۱۳۱	۲-۱۹- آزمون پایانی (۲) .....
۱۳۳	پاسخ پیش‌آزمون (۱) بخش دوم .....
۱۳۴	پاسخ پیش‌آزمون (۲) بخش دوم .....
۱۳۵	واژه نامه .....
۱۴۹	فهرست منابع و مأخذ .....

هدف کلی پوستان

بررسی و تشریح عملکرد مدارهای بخش افقی و عمودی و لامپ تصویر تلویزیون رنگی و نحوه عیب‌یابی،
تعمیر و تنظیم آن.

ساعت			عنوان	شماره توانایی	شماره کار	توانایی کار	شماره فصل	شماره بخش
نظری	عملی	جمع						
۳۵	۲۵	۱۰	سیستم انحراف افقی	۱۰	U۶	۱	۱	۱
۱۸	۸	۱۰	سیستم انحراف عمودی	۱۱	U۶	۲	۲	
۱۵	۵	۱۰	لامپ تصویر	۳	U۸	۱	۱	۲
۲۸	۲۲	۶	تعمیر و تنظیم کلی تلویزیون	۱۳	U۱۰	۲	۲	
۹۶	۶۰	۳۶	جمع کل					

